

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Eesti Vabariigi Valitsus
Stenbocki maja
Rahukohtu 3
15161 Tallinn

Meie 20.09.2021 nr 4/188

Pöördumine seoses kütuste ja elektrienergia aktsiisimääradega

Lugupeetud Kaja Kallas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Eesti Töoandjate Keskkliit (edaspidi: Ettevõtjate esindusorganisatsioonid) pöörduvad Vabariigi Valitsuse poole ettepanekuga jätta diislikütuse, maagaasi ja teiste kütuste ning elektrienergia aktsiisimäär tänasele tasemele ehk loobuda aktsiisimäärade tõstmisest alates 01.05.2022.

01.05.2020 jõustus alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muudatus, mille kohaselt kehtivad ajavahemikus 01.05.2020 kuni 30.04.2022 madalamad aktsiisimäärad järgmiste kütuste osas: diislikütus, eriotstarbeline diislikütus, elektrienergia, maagaas, vedelgaas, mootorimaagaas, veeldatud olekus mootorimaagaas, kerge kütteõli, raske kütteõli, põlevkivikütteõli ning kütus, mille KNi kaheksa numbrit on 2710 19 31 või 2710 19 35. Ettevõtjate esindusorganisatsioonid on seisukohal, et eelnevalt nimetatud kütuste ja elektrienergia osas on mõistlik aktsiisimäärade muutmine lükata edasi vähemalt paari aasta võrra järgmistel põhjustel:

1. Kütuste ja elektrienergia aktsiisimäärade tõstmine vähendab Eesti ettevõtjate rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Viimastel aastatel on kütuste aktsiisimäärad tõusnud väga olulisel määral. Näiteks diislikütuse aktsiisimäär suurenes aastatel 2015-2020 ca 25 protsenti ning maagaasi aktsiisimäär ligi 3,4 korda. Selle tulemusena on Eesti kütuste aktsiisimäärad Ida-Euroopa ühed kõrgemad. Kui meie lähiregioonis asuvad riigid ei tõsta kütuste aktsiisimäärasid, siis ei peaks seda tegema ka Eesti. Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et mitmed meie lähipiirkonna riigid kasutavad oluliselt rohkem Euroopa Liidu õigusaktidega lubatud aktsiiside soodusmäärasid.

Kuna kütused ja elektrienergia on ettevõtjate jaoks oluline kuluartikkel, siis vähendab selliste sisenditega seotud aktsiisimäärade tõstmine Eesti ettevõtjate rahvusvahelist konkurentsivõimet. Konkurentsivõime vähenemine mõjutab omakorda negatiivselt ettevõtjate ekspordi ja vähendab investeerimisvõimekust.

2. Mitmete kütuste ja elektrienergia hind on rekordtasemel või selle lähedal.

Juhime tähelepanu ka sellele, et hetkel on nii diislikütuse, maagaasi kui ka elektrienergia hind väga kõrgel tasemel. Aktsiisimäärade tõstmisega suureneks nende hind veelgi. See kiirendab omakorda inflatsiooni ning tõstab ka elanike kulusid, kusjuures kõige negatiivsem mõju on madalama sissetulekuga

leibkondadele. Samas riigi vaates tähendab kõrge maagaasi, diislikütuse või elektrienergia hind seda, et selle tulemusena suureneb oluliselt käibemaksu laekumine. Ka CO₂ kvoodi ühikuhind tõuseb kevadprognoosiga võrreldes hüppeliselt, tuues 2022 riigieelarvesse juurde kümneid miljoneid eurosid. Seega avaldab kütuste kõrge maailmaturuhind ning elektrienergia kõrge hind meie piirkonnas positiivset mõju riigieelarve tuludele ning leevendab aktsiisimäärade tõstmise ära jätmisega kaasnevat mõju riigieelarvele.

3. Euroopa Liidus on arutlusel aktsiisidega seotud muudatused.

Eestit on ootamas mitmed olulised muudatused seoses kütuste ja aktsiisidega ning need muudatused võivad avaldada olulist mõju kütuste ja elektrienergia hinnale. Euroopa Komisjoni ettepanekud on veel üsna ebaselged, kuid mitme kütuseliigi puhul on selge, et makse jm regulatiivseid hinnakomponente tuleb pigem tõsta. Seetõttu ei ole hetkel mõistlik kütuste ja elektrienergia aktsiisimäärasid tõsta.

EL kliima- ja energiaalase seadusandluse paketi üheks osaks on energiamaksustamise direktiivi uuendamine, et viia energiatoodete ja elektri aktsiisiga maksustamine vastavusse Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnaeesmärkidega. Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt jõustuvad plaanitud muudatused juba 1. jaanuaril 2023. a. Sellest tingituna tuleb Eestil lähiaastatel uuesti üle vaadata nii kütuste kui ka elektrienergia aktsiisimäärad. Näiteks Euroopa Komisjoni ettepaneku jõustumisel tuleks väga palju tõsta gaasiliste mootorikütuste aktsiisi ning ka diislikütuse aktsiismäära, kui kehtima jääks tänane määr 372 eurot 1000 liitri diislikütuse kohta.

Lisaks on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku uuendada Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi selliselt, et süsteemi kuulub edaspidi ka maanteetransport. Muudatuse tulemusena lisandub kütusehinnale täiendav tasu või maksumäär.

Eelnevast tulenevalt teevad Ettevõtjate esindusorganisatsioonid ettepaneku lükata kütuste ja elektrienergia aktsiisimäärade tõstmine edasi vähemalt kahe aasta võrra. Eesti valitsus võiks ära oodata, millised aktsiisimääradega seotud õigusaktide muudatused võetakse vastu Euroopa Liidu tasandil ning seejärel koos ettevõtjatega edasise aktsiisipoliitika strateegia läbi arutada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kai Realo

Eesti Tööandjate Keskliidu volikogu esinaine

Toomas Luman

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees